

Sbírka ptáků Ladislava Brejchy *The bird collection of Ladislav Brejcha*

Josef Chytil

Ornitologická stanice, Muzeum Komenského v Přerově, Horní nám. 7, 750 11 Přerov; chytil@prerovmuzeum.cz

CHYTIL J. 2010: Sbírka ptáků Ladislava Brejchy. *The bird collection of Ladislav Brejcha*. Zprávy MOS 68: 58–65.

V roce 2009 získala ornitologická stanice v Přerově sbírku dermoplastických preparátů po Ladislavu Brejchovi. Jedná se o 412 ptáků 167 druhů. Téměř všichni jedinci pocházejí ze širšího okolí obce Kosoř u Zbraslavi, kde L. Brejcha po celý život žil. Mezi nejvýznamnější doklady patří kulík hnědý, orel křiklavý, břehouš rudý, koliha malá, pušтік bělavý, konopka žlutozobá, strnad zahradní a linduška úhorní.

The bird specimens collection of the late Ladislav Brejcha was incorporated into the collection of the Ornithological Station of the Comenius Museum in Přerov in 2009. Nearly all of the 412 specimens, from 167 species, were collected in the vicinity of the village of Kosoř, in the Zbraslav region (Central Bohemia, Czech Republic; 49.59 N, 14.19 E). The birds were collected between 1950 and 1991. The most interesting records are Dotterel, Lesser Spotted Eagle, Bar-tailed Godwit, Whimbrel, Ural Owl, Twite, Ortolan Bunting and Tawny Pipit.

Key words: Ladislav Brejcha, bird collection, Ornithological station Přerov

ÚVOD

Současná sbírka dermoplastických preparátů na ornitologické stanici byly získány především nákupy sbírek od soukromých sběratelů. Mezi ty nejvýznamnější patří sbírky O. Lipeckého, P. Matušky, Z. Verbirse a E. Pohleho. K nim lze od roku 2009 určitě řadit i zakoupenou sbírku po zesnulém Ladislavu Brejchovi.

V preparaci ptáků dosáhl L. Brejcha vynikající zručnosti, a jeho preparáty patří k nejkvalitnějším, které ornitologická stanice v Přerově kdy získala. Řada preparátů ze zakoupené sbírky proto nahradí ve stále expozici ornitologické stanice „Ptáci České republiky“ preparáty pěvců, které utrpěly při povodních v roce 1997 a následně přestavbě. Historicky se jedná o třetí nejpočetnější sbírku preparátů ptáků získanou pro přerovskou ornitologickou stanici (STRKO 1979, 1986, 1996).

PŮVOD SBÍRKY

Pan Ladislav Brejcha se narodil 2. 6. 1923 jako poslední ze šesti dětí v malebném Radotínském údolí, v osadě Na Cikánce spadající tehdy pod obec Slivenec, dnes Praha 5. Pocházel z chudé rodiny, jeho matka byla válečná vdova; přesto sama uživila a vychovala šest dětí. Mládí prožil v krásné přírodě, která ho velmi zajímala a formovala jeho vztah k ní. Zajímal se o rostliny, motýly a brouky, ale ze všeho nejvíce ho zaujaly ptáci, kterým zůstal věrný do konce svého života. Na základní škole v Radotíně se začínal zajímat o hudbu, ke které měl velké nadání a talent. Po vyučení soustružníkem se na konci války oženil s Jiřinou Ševčíkovou z Kosoře a z jejich manželství se narodily dvě dcery, Ladislava a Danuše.

Základní vojenskou službu absolvoval v Litoměřicích u vojenské hudby. Zde si už také zapisoval první pozorování ptactva a získal zde první úlovky pro sbírku. Po návratu do civilu nastoupil do podniku „Janka“ v Radotíně, kde pracoval až do důchodu.

Obr. 1/ Fig. 1: Dokumentační foto původních preparačních poznámek. / Documentary photo of original preparatory notes of L. Brejcha.

Vztah k přírodě ho provázal po celý život, stal se také členem mysliveckého sdružení. Preparaci ptáků se učil u předních odborníků jak z Národního muzea, tak u preparátorů z fy „Fric“ s přírodninami v Praze. Jako člen ornitologické společnosti (od 1. 1. 1955 až do smrti, tedy 52 let) sledoval život ptáků, jejich přelety a podílel se na jejich kroužkování. V ČSO se seznámil s předními ornitology, jako byli např. dr. Hanzák a doc. Černý. Často byl zván do škol na přednášky o ochraně ptactva. Při honech přesvědčoval myslivce, aby nestříleli dravce vedené v té době jako „škodná“. V době tahu často zajížděl do jižních Čech na ornitologickou stanici u rybníka „Velký Tisý“ a do okolí Horusického rybníka, kde měl známé myslivecké hospodáře. Byl také pravidelným odběratelem Sylvie.

Vedle této záliby vedl místní kapelu, stal se jedním ze zakládajících členů slavné kapely Jaromíra Vejvody „Zbraslavanka“. Dožil se narození vnoučat i pravnoučat, až do poslední chvíle pracoval na zahrádce, jezdil autem a zajímal se o veškeré dění kolem sebe. Zemřel po těžké nemoci dne 1. 9. 2007 ve věku 84 let. Zane-

chal zde sbírku více jak 500 exponátů preparovaných ptáků s podrobnými zápisy dokládající rozšíření ptactva ve zdejším okolí. P. Brejcha si také vedl tabulky přiletů jednotlivých druhů ptáků, a to od roku 1947 až do roku 1999. V denících je mj. uložena spousta pozorování týkající se sběru potravy, chování ptáků a dalších poznatků z jejich života. U velké části preparovaných jedinců jsou v denících také údaje o hmotnosti ptáka a délce křídla (viz obr 1), případně i další poznatky (potrava, zdravotní stav ptáka, příčina úhynu). Poměrně značná část ptáků byla např. získána náhodnými nálezy ptáků sražených na silnicích.

Ze získané korespondence je zřejmé, že p. Brejcha své preparáty často zapůjčoval i na různé osvětové akce, jako např. „Den ptactva“ nebo „Červen – měsíc myslivosti“. Faktem je, že postoj p. Brejchy k ptákům odpovídal tehdejšímu pohledu myslivců na různé skupiny ptáků: např. mnoho z preparovaných jedinců bylo střeleno, ale u mandelíka je uveden odsuzující text: „... tento ptačí skvost je lákavým terčem nezodpovědným bouchalům“. K tomu jedna perlička: L. Brejcha upozorňuje v dopise z února

1957 V. Kojana z Lomnice n. Lužnicí, že na Velkém Tisém je jako v přísné rezervaci zákaz střelení. Citace z dopisu V. Kojana je neméně zajímavá: „...Váš dopis mě předal pan Dráb náš hajný jest moje pravá ruka mysl. hosp. jeden z nejpoctivějších členů naší společnosti kterého si vážím jako dobrého člověka a myslivce. Jest již stár a sám s výrem již nechodí a proto těchto dravců tolik nestřelí jsem já jako hlavní který tento „sport“ provádím...“ (pozn.: zvýraznění – autor tohoto článku). Za dodané ptáky byl ochoten zaplatit – tehdejší ceny byly ca 20–40 Kčs za ptáky velikosti menších bahňáků, velké druhy bahňáků za 40–50 Kčs, za stejnou cenu byla chocholačka, ptáci velikosti husy a volavky potom za 50–60 Kčs, pilich 25–35 Kčs.

Po kontrole jeho sbírky v roce 1978 mu tehdejší Středisko státní památkové péče a ochrany přírody Středočeského kraje vydalo povolení k dalšímu sběru a preparacím ptáků. Poslední údaje v deníku týkající se preparací jsou z dubna 1991.

V následující tabulce uvádíme pouze celkové počty získaných jedinců u jednotlivých druhů, pod tabulkou potom bližší údaje k význačným a zajímavým dokladům. Celá sbírka je zapsána v přírůstkové knize přírodovědného oddělení Muzea Komenského v Přerově pod čísly 67/09–478/09. Zájemcům je možné poslat bližší tabulku se všemi dostupnými údaji (data nálezů, okolnosti, biometrika).

Tab. 1/Tab.1 Systematický přehled počtu získaných jedinců. Použité zkratky: M = samec, F = samice. / *Systematic survey of numbers of specimens of particular species. M = male, F = female.*

Bramborníček černohlavý	<i>Saxicola torquata</i>	1
Bramborníček hnědý	<i>Saxicola rubetra</i>	4
Brhlík lesní	<i>Sitta europaea</i>	1
Brkoslav severní	<i>Bombycilla garrulus</i>	3
Břehouš černoocasý	<i>Limosa limosa</i>	3
Břehouš rudý	<i>Limosa lapponica</i>	2
Břehule říční	<i>Riparia riparia</i>	1

Budníček lesní	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	1
Budníček menší	<i>Phylloscopus collybita</i>	1
Budníček větší	<i>Phylloscopus trochilus</i>	2
Bukáček malý	<i>Ixobrychus minutus</i>	1
Cvrčka říční	<i>Locustella fluviatilis</i>	1
Cvrčka zelená	<i>Locustella naevia</i>	1
Čečetka zimní	<i>Carduelis flammea</i>	4
Čejka chocholátá	<i>Vanellus vanellus</i>	3
Červenka obecná	<i>Erithacus rubecula</i>	4
Čírka modrá	<i>Anas querquedula</i>	6
Čírka obecná	<i>Anas creca</i>	7
Čížek lesní	<i>Carduelis spinus</i>	4
Dlask tlustozobý	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	5
Drozd brávník	<i>Turdus viscivorus</i>	2
Drozd cvrčala	<i>Turdus iliacus</i>	4
Drozd kvičala	<i>Turdus pilaris</i>	3
Drozd zpěvný	<i>Turdus philomelos</i>	4
Dudek chocholatý	<i>Upupa epos</i>	1
Havran polní	<i>Corvus frugilegus</i>	2
Hohol severní	<i>Bucephala clangula</i>	4
Holub doupňák	<i>Columba oenans</i>	1
Holub hřivnáč	<i>Columba palumbus</i>	2
Hrdlička divoká	<i>Streptopelia turtur</i>	1
Hrdlička zahradní	<i>Streptopelia decaocto</i>	1
Husa běločelá	<i>Anser albifrons</i>	2
Husa polní	<i>Anser fabalis</i>	2
Husa velká	<i>Anser anser</i>	1
Hvzdák euroasijský	<i>Anas penelope</i>	4
Hýl obecný	<i>Pyrhula pyrrhula</i>	3

Chřástal kropenatý	<i>Porzana porzana</i>	3
Chřástal vodní	<i>Rallus aquaticus</i>	3
Jespák bojovný	<i>Philomachus pugnax</i>	3
Jespák malý	<i>Calidris minuta</i>	1
Jespák obecný	<i>Calidris alpina</i>	3
Jespák šedý	<i>Calidris temminckii</i>	1
Jestřáb lesní	<i>Accipiter gentilis</i>	10
Kachna divoká	<i>Anas platyrhynchos</i>	3
Kalous mokřadní	<i>Asio flammeus</i>	2
Kalous ušatý	<i>Asio otus</i>	3
Káně lesní	<i>Buteo buteo</i>	10
Káně rousná	<i>Buteo lagopus</i>	1
Kavka obecná	<i>Corvus monedula</i>	2
Koliha malá	<i>Numenius phaeopus</i>	1
Koliha velká	<i>Numenius arquata</i>	1
Konipas bílý	<i>Motacilla alba</i>	3
Konipas horský	<i>Motacilla cinerea</i>	2
Konipas luční	<i>Motacilla flava</i>	1
Konopka obecná	<i>Carduelis cannabina</i>	7
Konopka žlutozobá	<i>Carduelis flavirostris</i>	1
Kopřivka obecná	<i>Anas strepera</i>	5
Kormorán velký	<i>Phalacrocorax carbo</i>	1
Korošev polní	<i>Perdix perdix</i>	2
Kos černý	<i>Turdus merula</i>	3
Krahujec obecný	<i>Accipiter nisus</i>	12
Králíček obecný	<i>Regulus regulus</i>	2
Králíček ohnivý	<i>Regulus ignicapillus</i>	2
Křepelka polní	<i>Coturnix coturnix</i>	2
Křivka obecná	<i>Loxia curvirostra</i>	2

Kukačka obecná	<i>Cuculus canorus</i>	1
Kulík bledý	<i>Pluvialis squatarola</i>	1
Kulík hnědý	<i>Charadrius morinellus</i>	1
Kulík říční	<i>Charadrius dubius</i>	1
Kvakoš noční	<i>Nycticorax nycticorax</i>	1
Ledňáček říční	<i>Alcedo atthis</i>	1
Lejssek bělokrký	<i>Ficedula albicollis</i>	1
Lejssek černošlý	<i>Ficedula hypoleuca</i>	3
Lelek lesní	<i>Caprimulgus europaeus</i>	1
Linduška horská	<i>Anthus spinoleta</i>	1
Linduška lesní	<i>Anthus trivialis</i>	1
Linduška luční	<i>Anthus pratensis</i>	2
Linduška úhorní	<i>Anthus campestris</i>	2
Lžičák pestrý	<i>Anas clypeata</i>	2
Morčák velký	<i>Mergus merganser</i>	1
Moták pilich	<i>Circus cyaneus</i>	5
Moták pochop	<i>Circus aeruginosus</i>	2
Moudivláček lužní	<i>Remiz pendulinus</i>	2
Orevice horská	<i>Alectoris graeca</i>	1
Orevice rudá	<i>Alectoris rufa</i>	1
Orel křiklavý	<i>Aquila pomarina</i>	1
Orel mořský	<i>Haliaeetus albicilla</i>	1
Ořešník kropenatý	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	3
Ostralka štíhlá	<i>Anas acuta</i>	1
Ostříž lesní	<i>Falco subbuteo</i>	2
Pěnice černošlá	<i>Sylvia atricapilla</i>	3
Pěnice hnědokřídla	<i>Sylvia communis</i>	2
Pěnice pokřovní	<i>Sylvia curruca</i>	3
Pěnice slavíková	<i>Sylvia borin</i>	1

Pěnice vlašská	<i>Sylvia nisoria</i>	1
Pěnkava jikavec	<i>Fringilla montifringilla</i>	7
Pěnkava obecná	<i>Fringilla coelebs</i>	3
Pěvuška modrá	<i>Prunella modularis</i>	2
Pisík obecný	<i>Actitis hypoleucos</i>	2
Polák chocholačka	<i>Aythya fuligula</i>	8
Polák tundrový	<i>Aythya marila</i>	1
Polák velký	<i>Aythya ferina</i>	5
Poštolka obecná	<i>Falco tinnunculus</i>	5
Potápka černokrká	<i>Podiceps nigricolis</i>	1
Potápka malá	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	3
Potápka roháč	<i>Podiceps cristatus</i>	1
Potáplice severní	<i>Gavia arctica</i>	1
Puštík bělavý	<i>Strix uralensis</i>	1
Puštík obecný	<i>Strix aluco</i>	2
Racek bělohavý	<i>Larus cachinnans</i>	1
Racek chechtavý	<i>Larus ridibundus</i>	2
Rákosník proužkovaný	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	3
Rákosník velký	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	2
Rákosník zpěvný	<i>Acrocephalus palustris</i>	4
Rehek domácí	<i>Phoenicurus ochruros</i>	3
Rehek zahradní	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	4
Rorýs obecný	<i>Apus apus</i>	1
Sedmíhlásek hajní	<i>Hippobolais icterina</i>	2
Skorek vodní	<i>Cinclus cinclus</i>	2
Skřivan lesní	<i>Lullula arborea</i>	3
Skřivan polní	<i>Alauda arvensis</i>	2
Slavík modráček	<i>Luscinia svecica</i>	4
Slavík obecný	<i>Luscinia megarhynchos</i>	1

Slípka zelenonohá	<i>Gallinula chloropus</i>	5
Slučka malá	<i>Limnocyptes minimus</i>	2
Sluka lesní	<i>Scolopax rusticola</i>	4
Sojka obecná	<i>Garrulus glandarius</i>	3
Sokol stěhovavý	<i>Falco peregrinus</i>	1
Sova pálená	<i>Tyto alba</i>	4
Stehlík obecný	<i>Carduelis carduelis</i>	4
Straka obecná	<i>Pica pica</i>	2
Strakapoud malý	<i>Dendrocopos minor</i>	1
Strakapoud velký	<i>Dendrocopos major</i>	1
Strnad luční	<i>Miliaria calandra</i>	3
Strnad obecný	<i>Emberiza citrinella</i>	5
Strnad rákosní	<i>Emberiza schoeniclus</i>	6
Strnad zahradní	<i>Emberiza hortulana</i>	2
Stržilík obecný	<i>Troglodytes troglodytes</i>	1
Sýček obecný	<i>Athene noctua</i>	1
Sýkora babka	<i>Parus palustris</i>	1
Sýkora koňadra	<i>Parus major</i>	2
Sýkora modřínka	<i>Parus caeruleus</i>	2
Sýkora parukářka	<i>Parus cristatus</i>	2
Sýkora uhelníček	<i>Parus ater</i>	2
Šoupálek dlouhoprstý	<i>Certhia familiaris</i>	1
Špaček obecný	<i>Sturnus vulgaris</i>	2
Tetřev hlušec	<i>Tetrao urogallus</i>	1
Ťuhýk obecný	<i>Lanius collurio</i>	4
Ťuhýk šedý	<i>Lanius excubitor</i>	4
Včelojed lesní	<i>Pernis apivorus</i>	2
Vlha pestrá	<i>Merops apiaster</i>	1
Vodouš bahenní	<i>Tringa glareola</i>	3

Vodouš šedý	<i>Tringa nebularia</i>	3
Volavka popelavá	<i>Ardea cinerea</i>	1
Vrabec polní	<i>Passer montanus</i>	2
Vrána černá	<i>Corvus corone</i>	1
Vrána šedá	<i>Corvus cornix</i>	1
Výr velký	<i>Bubo bubo</i>	1
Zvonek zelený	<i>Carduelis chloris</i>	4
Zvonohlík zahradní	<i>Serinus serinus</i>	1
Žluna šedá	<i>Picus canus</i>	3
Žluna zelená	<i>Picus viridis</i>	2
Žluva hajní	<i>Oriolus oriolus</i>	3

Obr. 2/ Fig. 2: Ukázka vynikající preparace a zároveň velmi nezvyklého zbarvení u včelojeda lešního. / The example of excellent taxidermist work of L. Brejcha; very unusual plumage of Honey Buzzard.

Obr. 3/ Fig. 3: Část sbírky při stěhování do Přerova. / A part of Brejcha bird collection during the transfer to Přerov.

- 67/2009: *Gavia arctica* – potáplice severní: Řevnice, okr. Praha-západ; 11. 11. 1978, úhyn pod dráty elektrického vedení
- 123/2009: *Aythya marila* – polák tundrový: Praha – Modřany, 1. 3. 1963, ulovena (F).
- 130/2009: *Pernis apivorus* – včelojed lesní: Radotín, 27. 5. 1961 (obr. 2).
- 129/2009: *Haliaeetus albicilla* – orel mořský: Lomnice n. Lužnicí 18. 2. 1958 (ad F; střelen); ve voletí koroptev.
- 165/2009: *Aquila pomarina* – orel křiklavý: Kosoř, 21. 6. 1961 (uloven).
- 173/2009: *Falco peregrinus* – sokol stěhovavý: Kosoř, 31. 12. 1961 (F; střelena na výrovce). *Poznámka: řada druhů a jedinců (především dravců) byla střelena na výrovce buď na Štědrý den (!), nebo na Silvestra. Z dnešního pohledu – poněkud zvláštní oslava svátků ...*
- 174/2009: *Falco subbuteo* – ostříž lesní: Radotín, 18. 8. 1962. Zajímavá je poznámka v deníku – omylem střelen za krahujce.
- 194/2009: *Porzana porzana* – chřástal kropenatý: Zadní Třeň, okr. Beroun, 24. 4. 1980. Zajímavý je způsob získání: pták byl chycen kočkou.
- 207/2009: *Charadrius morinellus* – kulík hnědý: Karlštejn (golfové hřiště), 25. 8. 1954 (juv; střelen). Celkem zde byli střeleni dva kulíci hnědí, druhý byl roztrhán chovanou kání.
- 227/2009: *Limosa lapponica* – břehouš rudý: Choteč 14. 9. 1991 (juv F). Nalezen pod dráty el. vedení.
- 228/2009: *Limosa lapponica* – břehouš rudý: Hostivice 30. 9. 1957.
- 239/2009: *Lymnocyptes minimus* – slučka malá: Kosoř 22. 4. 1960 (ulovena).
- 240/2009: *Lymnocyptes minimus* – slučka malá: Kosoř 2. 5. 1967 (ulovena).
- 229/2009: *Numenius phaeopus* – koliha malá: Kosoř, 7. 5. 1957. Nalezena pod dráty el. vedení se zlomeným křídlem.
- 258/2009: *Strix uralensis* – puštitk bělavý: Ruská Poruba (okr. Humenné, východní Slovensko), 21. 11. 1969 (ad F). Bližší údaj o způsobu získání v deníku chybí.
- 262/2009: *Asio flammeus* – kalous pustovka: Radotín 20. 11. 1960 (ad F), střelena při honu.
- 263/2009: *Caprimulgus europaeus* – lelek lesní: Radotín, 18. 5. 1965 (střelil p. Šimáček, z neznalosti).
- 278/2009: *Lullula arborea* – skřivan lesní: Radotín 10. 10. 1954 (střelen).
- 279/2009: *Lullula arborea* – skřivan lesní: Kosoř 22. 2. 1955 (M), střelen.
- 280/2009: *Lullula arborea* – skřivan lesní: Černošice 30. 3. 1973 (F), střelen.
- 282, 283/2009: *Anthus campestris* – linduška úhorní: Zadní Kopanina 30. 4. 1967 (M a F), střeleni.
- 354/2009: *Sylvia nisoria* – pěnice vlašská: Radotín 15. 5. 1977 (M), ulovena.
- 408/2009: *Corvus monedula* – kavka obecná: Nesvačily (BE), 24. 11. 1964 (ad M); střelen úplný albín.
- 448/2009: *Carduelis flavirostris* – konopka žlutozobá: nenalezen žádný údaj o původu jedince, důvodně lze předpokládat podle způsobu preparace 60. léta, širší okolí Kosoře.
- 468/2009: *Emberiza hortulana* – strnad zahradní: Radotín 1. 5. 1984 (F), nalezen mrtvý.
- 469/2009: *Emberiza hortulana* – strnad zahradní: Kosoř 14. 5. 1963 (F); střelena. Spolu se samcem vybírali semínka pampelišek.

Vybraná zajímavější pozorování z deníků L. Břejchy

tetřívěk obecný: pozorován 20. 12. 1952 při personálním honu státních lesů v revíru Třebotov. „Sám jsem jej pozoroval o vánočních svátcích 1945 v honitbě Choteč“. Poslední údaj: 13. 12. 1964 nalezena roztrhaná samice při honu u Všeradic. *Pozn.: zajímavé je, že v atlase hnízdního rozšíření ptáků Prahy (FUCHS & AL. 2002) není o možném hnízdní tetřívka (ani v minulosti) ani zmínka, přestože jmenované území spadá do mapované oblasti.*

sluka lesní: časté záznamy, např. při bažantím honu 6. 11. 1954 střeleny 3 ex.

kulíšek nejmenší: 7. 3. 1954 střelen vzduchovkou (po ulovení vrabce) 1 ex přímo pod hradem Karlštejn.

skřivan polní: 7. 3. 1964 se zdržovalo asi 250 ex na ovesném strništi u Kosoře po dobu 5 dnů. *Pozn.: v denících je uvedeno poměrně hodně případů přezimování i za vysokých mrazů a sněhové pokrývky – např. 15. 1. 1985 asi 25 ptáků na kompostu ze smr-*

kové kůry u Radotína; teplota až -20°C, sněhová pokrývka 18 cm!

skřivan lesní: 4. 3. 1949 několik hejn (30, 40 ks) při mrazivém větru hledající nuznou potravu na okraji zasněžené cesty. 6. 10. 1984 pozorováno 18 ex na vojtěškovém poli u Kosoře (Budenický rybník).

linduška úhorní: 7. 9. 1959 pozorováno asi 10 ex na brambořišti u Kosoře.

řůvák šedý: velmi časný případ hnízdění: 30. 4. 1978 již zjištěno 5 vyvedených mláďat okolo hnízda; vejce tedy musela být snesena okolo 20. března – jde zřejmě o nejčasnější popsané hnízdění u nás (HUDEC 1983). Jak p. Břejcha podotýká, časně hnízdění bylo jistě způsobeno nadbytkem hrabošů – několik jich našel napíchaných na kolce trnek.

slavík modráček: v 50. a 60. letech běžně protahuje na okrajích Prahy mezi 5.–15. dubnem.

bramborníček hnědý: 11. 9. 1955 stělen velmi tučný juv. jedinec u Kosoře. *Pozn.: Údaj o hmotnosti 25 g převyšuje nejvyšší údaj zjištěný v našich podmínkách (21 g; HUDEC 1983) a téměř dosahuje udávaného maxima vůbec (26 g; CRAMP 1988).*

kos černý: 9. 5. 1980 slyšen výstražný křik starých i mladých kosů; L. Břejcha po příchodu na místo spatřil usmrcený mladého vyvedeného kosa statným ježkem.

čечetka zimní: pro 60. a 70. léta udávány běžně pozorování desítek jedinců. 22. 7. 1959 pozorována vyvedená rodinka se 6 mladými u Nové Hutě na Šumavě (1000 m n. m.).

strnad zahradní: v okolí Litoměřic (1947) častý, nejraději při silnicích v alejích a stromořadích ovocných stromů.

strnad luční: Kosoř 9. 1. 1955 70 ex.

PODĚKOVÁNÍ

Poděkování patří v první řadě paní Ladislavě Klímové (rozené Břejchové, dceři L. Břejchy), za nabídku odkoupení sbírky a všestrannou pomoc při dohledání deníků preparace se všemi údaji. Náš dík patří také p. Josefu Koryntovi za poskytnutí životních dat pana Břejchy a pomoc při stěhování sbírky.

LITERATURA

CRAMP S. (ED.). 1988: The birds of the Western Palearctic. Vol. V. Oxford, New York.

HUDEC K. (ED.) 1983: Fauna ČSSR. Ptáci 3/I, II. Academia, Praha.

FUCHS R., ŠKOPEK J., FORMÁNEK J. & EXNEROVÁ A. 2002: Atlas hnízdního rozšíření ptáků Prahy. Consult, Praha.

SÍTKO J. 1979: Seznam dermoplastických preparátů, kožek a prsních kostí ze sbírek Moravské ornitologické stanice v Přerově. Zprávy MOS 37: 9–35.

SÍTKO J. 1986: Faunisticky významné přírůstky ve sbírkách Moravské ornitologické stanice v letech 1979–1984. Zprávy MOS 44: 65–74.

SÍTKO J. 1996: Seznam dermoplastických preparátů, kožek a prsních kostí ze sbírek Moravské ornitologické stanice Muzea Komenského v Přerově získaných v letech 1985 až 1996. Zprávy MOS 54: 31–62

PUBLIKACE L. BREJCHY:

BREJCHA L. 1936: O slukách. Stráž myslivosti 14: 477.

BREJCHA L. 1947: Brkoslavi. Stráž myslivosti 25: 176.

BREJCHA L. 1960: Ke hnízdění čечetek na Šumavě. Zprávy Českosl. ornit. spol., 5: 29.

BREJCHA L. 1961: Hnízdění kulíka říčního a průtah moudivláčků na území Prahy. Zprávy Českosl. ornit. spol., 7: 35–36.